

1. Meer mogelijkheden om het erfrecht van de gehuwde partner te beperken indien er kinderen zijn uit een vorige relatie

Jean heeft samen met Sylvia drie mooie kinderen. Jean en Sylvia zijn echter al een aantal jaren gescheiden en Jean heeft een nieuw leven opgebouwd met Caroline met wie samenleeft in zijn eerder gekocht appartement. Hij wil met een Caroline trouwen, maar tegelijkertijd vreest hij dat een huwelijk een negatieve invloed zou kunnen hebben op het erfrecht van zijn kinderen. Caroline zou als nieuwe echtgenote immers zijn hele nalatenschap in vruchtgebruik ontvangen. Dat betekent meteen ook dat zijn kinderen slechts de blote eigendom van de nalatenschap zouden ontvangen. Gevolg? Geen enkele van de kinderen zou kunnen overgaan tot de verkoop van de goederen zonder instemming van Caroline, hun stiefmoeder. Bovendien zou Caroline ook het vruchtgebruik over de aandelen in het familiebedrijf erven, wat haar zekere bevoegdheden en rechten zou geven... Jean vreest dat dit allemaal tot heel wat wrevel zal leiden.

Daarom beslissen Jean en Caroline om samen naar de notaris te gaan om een huwelijkscontract op te stellen, zodat de erfrechten van Caroline duidelijk zijn ten opzichte van de kinderen van Jean. Ze bepalen dat het erfrecht van Caroline wordt beperkt tot het vruchtgebruik over de gezinswoning gedurende een periode van vijf jaar na zijn overlijden. Zo geniet Caroline van een zekere overbruggingsperiode. De kinderen erven de volle eigendom over alle andere goederen, waaronder de aandelen. Vijf jaar na overlijden van hun vader zullen ze ook de volle eigendom verkrijgen van de gezinswoning. Caroline is het daar volledig mee eens want veel had ze toch niet met dat bedrijf te maken. Ze vindt het dan ook logisch dat de kinderen de aandelen in volle eigendom verkrijgen.

Jean kan dus op zijn beide oren slapen. Dankzij de Valkeniersclausule kan hij zélf het erfrecht van zijn aanstaande echtgenote moduleren én zijn kinderen geruststellen.

2. De langstlevende die samen met een oom of tante (of een afstammeling ervan) in aanmerking komt om te erven, erft alles.

Sandra en Véronique zijn al jaar en dag een koppel. Ze hebben samen een woning gekocht en leven jaren gelukkig als getrouwd koppel. Op een dag slaat het noodlot echter toe. Véronique wordt ziek en na een aantal jaren vechten, overlijdt ze. Véronique had zelf geen kinderen met Sandra en ze was enig kind. Haar ouders zijn al overleden. Haar enige erfgenaam, naast Sandra, is een oom. Tot 1 september 2018 erfden zowel Sandra als deze oom. Sandra erfde het aandeel van Véronique in de gemeenschap in volle eigendom (bv. de gezinswoning), maar de eigen goederen van Véronique (waaronder een geërfd appartement) kreeg ze slechts in vruchtgebruik. De oom, die Véronique amper heeft gekend, kreeg het eigen appartement van Véronique in blote eigendom. Vóór 1 september 2018 moest de langstlevende huwelijkspartner die in samenloop kwam met een erfgenaam van de vierde orde (bv. een oom) het dus stellen met een vruchtgebruik op de eigen goederen van de overleden partner.

Sinds 1 september 2018 is het erfrecht van de gehuwde partner in deze situaties versterkt: vandaag zou Sandra alles in volle eigendom erven. De oom van Véronique zou niet meer in aanmerking komen om te erven.

3. Het erfrecht van de huwelijkspartner hangt niet langer af van het gekozen huwelijkstelsel

Karel en Liselore zijn getrouwd met een zuivere scheiding van goederen. Ze hebben beiden een onderneming en kinderen uit een vorige relatie. Karel heeft zelf nog een huisje uit een erfenis. Het stelsel van zuivere scheiding van goederen betekent dat Karel en Liselore bewust hebben gekozen voor een huwelijkstelsel waarbij er géén gemeenschappelijke goederen zijn. Wel hebben Karel en Liselore samen een appartement gekocht in Brussel. Ze zijn dus beiden mede-eigenaar van dat appartement. Noteer dat een goed in 'de gemeenschap' iets anders is dan een goed dat aangekocht wordt als mede-eigenaars (onverdeelde goederen). Goederen die zich in een gemeenschappelijk vermogen bevinden zijn immers goederen waar speciale beschermende clausules aan gevoegd kunnen worden. Karel en Liselore hebben hier, zoals vermeld, echt niet voor gekozen.

Wat zou er gebeuren indien Karel zou overlijden? Vóór 1 september 2018 zou Liselore slechts het vruchtgebruik hebben geërfd over de eigen goederen van Karel. Stel dat ze getrouwd waren met gemeenschap van goederen, dan zou ze de volle eigendom hebben verkrijgen over het aandeel van Karel "in de gemeenschap". Karel en Liselore hebben echter geen gemeenschappelijke goederen, want ze zijn getrouwd met een zuivere scheiding van goederen. Liselore kreeg vóór 1 september de goederen van haar man dus slechts in vruchtgebruik. De blote eigendom ging naar de broers. Vóór 1 september 2018 was Liselore dus, qua erfrecht, benadeeld door het feit dat ze met haar partner had gekozen voor een zuivere scheiding van goederen.

Sinds 1 september zijn de regels wat veranderd. Vandaag kan Liselore niet alleen aanspraak maken op de eigen goederen van Karel in vruchtgebruik, maar ze kan ook het aandeel van Karel in het appartement in Brussel in volle eigendom verkrijgen. De wet bepaalt nu immers dat de langstlevende huwelijkspartner, zonder afstammelingen, de gemeenschappelijke én onverdeelde goederen in volle eigendom verkrijgt. Het maakt voor het erfrecht van de langstlevende huwelijkspartner vandaag dus niet uit of je getrouwd bent met een gemeenschap van goederen of zonder. Indien er geen sprake is van afstammelingen erft de langstlevende de volle eigendom van de goederen die hij of zij samen heeft opgebouwd of samen heeft aangekocht met zijn of haar partner, ongeacht of het nu gaat om goederen 'in een gemeenschap' of onverdeelde goederen waarvan iedere partner een aandeel in heeft.